

Kari Line, Kevin, Per Steinar, Tore; redaksjonskomité:

Norsk Kjeveortopedisk Forening 50 år

Når en kremgjøng fagflinke og skriveføre bidragsytere skriver bok, attpå til om seg selv, bør resultatet bli bra. Det er det også blitt. Man kan bare applaudere NKFs jubileumsbok.

Boken har fire hovedkapitler: Historien, Lærestedene, Faget og Foreningen. Selvfølgelig må det bli en del overlapping, og i forordet konstateres ærlig at det forekommer en del gjentakelser. For leseren føles forholdet lite sjenerende, skjønt – om noen av hovedpersonene får vi sannelig vite det meste.

For den som ikke tilhører klanen, er kanskje kapitlet om faget det mest lesverdige. Redigeringen er stram og kun fire temaer omtales: Fire norske flaggskip. Behandling av spalter, funksjonskjeveortopedi, ortognatisk kirurgi og autotransplantasjon. Her, og bare her, vises to billeserier av kasuistikker som til gjengjeld må glede og overvelde enhver odontolog, og alene er innkjøp av boken verdt. Under den ene billedserien legger man for øvrig merke til at ansvarlig kjeveortoped og kirurg beskjedent ikke er nevnt ved navn. Det er derimot protetikeren som tross alt «bare» har laminert verket. PR-kåthet?

Attpå vellykketheten: Undertegnede gledet seg like mye over Rolf Bergs lille mimring over hva han opplevde da han i internasjonale fora satte fingeren på begrepet failure-rate like meget som success-rate. For heldigvis erkjennes det at ikke alt er vellykket: Tanna e mobilé – rota e korta ned – vært litt uheldig, men ikke veldig! Slik synger altså kjeveortoped i festlig lag.

Og at gutta og jentene i NKF har det festlig sammen, levner boken ingen tvil om. Bilder og tekst forteller at i tillegg til den faglige enheten eksisterer en misunnelsesverdige sosial samhörighet mellom medlemmer som har funnet den rette bondingen. Andre grupperinger av kolleger kan ha noe å lære.

På 185 sider får man selvfølgelig ikke vite det meste om norsk kjeveortopedi. Mangler det noe? Fagets historie er ført tilbake til ca. 1900 da tannlegeutdannelsen i Norge tok form. Man kunne ha vært litt grundigere. Carl Ferdinand Lebrecht averterte faktisk i 1838 at «skjæve Tænder bringer jeg i Orden», og en rekke av våre kolleger i 1870- og 80-årene beskrev et

antall «retninger» i sine medisinalinnberetninger. Som oppslagsbok betraktet, burde kanskje også medlemslisten hatt et tillegg om avdøde.

Om layout, typografi, ombrekking, billemateriale etc. er bare en ting å si: Behandlingsresultatet er glimrende. Det er en vakker bok.

Boken anbefales enhver av oss «allmenne» som på sin lille tue vil friske opp kunnskapen om hvor ett av våre viktige fagområder står i dag. Og husk: Vi har jo alle en kullkamerat eller to som finnes behørig omtalt her. Og hvem er han eller hun som vi daglig henviser til?

For alle som er interessert i norsk odontologisk historie, er den en selvfølge å ha i hyllen.

Oddvar Sørbye

NKF 2003. 185 sider, ca. 230 illustrasjoner.

Mathias P. Dosch:

Atlas of Neural Therapy. With Local Anesthetics (2nd ed)

Neuralterapi er en empirisk begrunnet terapi med utspring i tysk medisin. Metoden ble utviklet av brødrene Ferdinand og Walter Huneke med bakgrunn både fra medisin og odontologi.

Neuralterapi antas å virke ved å bryte en funksjonell smerteforårsakende ond sirkel «circulus vitiosus» som er opprettholdt via inflammatoriske prosesser (f. eks. granulassjonsvev og, for tannleger, rotfylte tenner) som danner interferensområder i det autonome nervesystemets forbindelser. Terapien er bl.a. basert på injeksjoner i kjente triggerpunkter med lokalanestesimidler som procain og lidokain i konsentrasjoner som varierer mellom 0,5 til 2 %, hvor selve den lokalanestetiske virkningen ikke er hovedårsaken til terapeutisk effekt. Boken er skrevet av sønnen til en av brødrene Ferdinand Huneke's studenter og den bringer med seg de originale teknikker som ble et alternativ til bl. a. kirurgiske sympatektomier.

Boken, som til sammen inneholder 214 sider, foreligger i et hendig tilnærmet A4-format. Den har stiv innbinding og har god trykk-kvalitet. Den er gjennomillustrert, men de ellers flotte illustrasjonene lider under at de er reproduksjoner hvor fargekvaliteten ikke er optimal. Boken er bygget opp med seks hovedkapitler. Etter en kort introduksjon med gjennomgang

av nålestørrelser følger det første hovedkapittel med detaljert gjennomgang av kroppens segmentterapeutiske områder. Kroppen kan deles inn i 30 segmenter med cutanoviscerale reflekskanaler hvor det foreligger en sammenheng mellom hudpåvirkning (hudirritasjoner) og organer i patologisk ubalanse. Ved injeksjon av lokalanestesi direkte i det smertegivende området, paravertebral injeksjon i relevant kroppssegment eller injeksjon av lokalanestesi i den sympatiske kjede og dets ganglier, vil terapeutisk effekt oppnås.

Det neste kapitlet omhandler kort identifikasjon av interferensområder og hvilke lokalanestesikonsentrasjoner som kan benyttes. Deretter følger tre kapitler med detaljert gjennomgang av injeksjonsteknikker relatert til anatomiske forhold meget godt støttet av fotografiske illustrasjoner av pasient. Av særlig odontologisk interesse er kapitlet som behandler hode og hals. Dette er et meget interessant og pedagogisk godt oppbygget kapittel. Det siste kapitlet behandler interferensområder i tenner og kjeve hvor inflammatoriske tilstander i tenner, ved rotspisser og i omgivende vev forklares i forhold til kliniske symptomer med røntgenbilder og detaljerte tegninger. Dette kapitlet forklarer lettforståelig, ved hjelp av illustrasjonene, årsakssammenhenger for mange prosesser som med stor fordel kan brukes direkte i odontologisk klinikk til å forklare pasienter deres tilstand. Boken avsluttes med et kort indeks.

Denne boken presenterer en terapiform som i dag ikke er spesielt kjent blant norske tannleger med unntak av de som har tatt komplementær medisinsk utdanning. Eldre kolleger med utdanning fra Tyskland vil nok nikke gjenkjennende til denne behandlingsformen. Boken er interessant for tannleger. Når komplementære medisinske metoder som i årevis har vært akseptert behandling i utlandet, blir mer og mer akseptert her til lands, betinger dette et økt informasjonsbehov for tannleger. Ikke minst den økte immigrasjon av tannleger med ikke-skandinavisk utdanning bidrar til dette. Boken anbefales til alle som har faglig interesse utover det som læres bort på skandinaviske læreanstalter.

Lasse A. Skoglund

Stuttgart : Georg Thieme Verlag; 2003. ISBN 3-13-130572-x